

“Houd het dan nooit op met die grote grazers?”

— Marjel Neefjes (journalist)

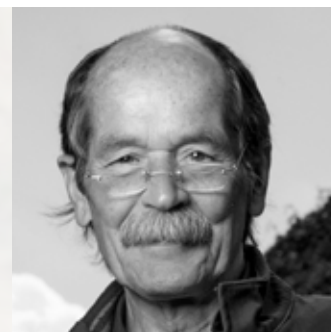

**John Berends,
burgemeester Apeldoorn**

“Wanneer we op een verstandige manier onze natuur beheren, dan krijgen we daar ook iets voor terug!”

“Ik vind het geweldig, deze kleine kudde in het Midden Veluws leefgebied van meer dan 400 hectare. Een fantastisch natuurgebied dat overigens voor bezoekers alleen toegankelijk is tijdens door gidsen begeleide excursies. Wisenten zijn imposante beesten, echter mensenschuw. Denk daarom niet dat je eenvoudig bij ze in de buurt komt en je moet lang turen om ze te spotten. Graag lopen ze aan de bosranden, want ze kunnen moeiteloos tussen de struiken en de bomen wandelen.

Staatsbosbeheer is met dit initiatief een paar jaar geleden niet over een nacht ijs gegaan. En er is ook goed gekeken naar het Noord-Hollandse Kraansvlak waar de wisenten al liepen. En waar bijvoorbeeld ervaring is opgedaan met het dierenwelzijn of de voeding. Daardoor wisten we: we kunnen ze gerust naar de Veluwe halen. Hier kunnen ze immers in een natuurlijke omgeving grazen. Naast de edelherten, de wilde zwijnen of de reeën. Mooier kan haast niet. En zelfs de inwoners bij Radio Kootwijk en die eerst getwijfeld hebben, zijn om. Bizons en mensen gaan goed samen, zo blijkt. Natuurlijk hopen we ook dat het meer toeristen trekt. Want de wisenten zijn een natuurlijke attractie. Om die reden en omdat we hierin samen met enkele buurgemeenten optrekken, subsidiëren we het project. Immers, wanneer we op een verstandige manier onze natuur beheren, dan krijgen we daar ook iets voor terug!”

**Frank van den Dungen,
Maashorstburgers**

“De regio heeft juist behoefte aan filterend groen. Aan nieuwe bossen die zuurstof produceren. Niet aan nog meer vee.”

“Wat ons betreft verwordt de Maashorst tot de Graashorst. Als Maashorstburgers verwoordden wij de zorgen van de omwonenden, en brengen we alternatieven naar voren. Omwonenden zijn bezorgd over het risico dat wisenten met zich mee brengen. Kun je nog zomaar gaan wandelen? Ze zijn ongelukkig met het beleid om de kern van het gebied te reserveren voor de grazers en de recreatie naar de rand te drukken. Daar wordt het dringen. En ze vragen zich af of die druk niet verder zal toenemen, nu de Maashorst de wisent als oerattractie gaat promoten om het toerisme te bevorderen. Organisaties uit dit gebied vragen zich af of we ons hier wel een dergelijke verwilderende invulling van een natuurgebied kunnen permitteren. De Maashorst ligt in een van de meest veedichte gebieden van Nederland. De luchtkwaliteit is belabberd. De concentratie fijnstof piekt. De regio heeft juist behoefte aan filterend groen. Aan nieuwe bossen die zuurstof produceren. Niet aan nog meer vee. En zeker niet aan wisenten, die 's zomers het jong groen wegvreten en 's winters de oudere bomen schillen of kaalschuren.

De Maashorstburgers pleiten voor alternatieven. Voor procesnatuur die een remedie vormt tegen de klimaatverandering. Voor het vastleggen van CO₂ in hout als streekproduct. Voor begrazing zonder geïmporteerde exoten, die meer nadelen dan voordelen hebben. Of voor begrazing op maat. Liefst door de kleine Brabantse heidekoe, die hier eeuwenlang gegraasd heeft. Sociaal, streekeigen en sober. Maar zijn moderne afstammeling, het Brandrode rund, waar de Maashorstboeren voor pleiten, is evengoed welkom als alternatieve grazer.”
Zie voor alle argumenten van de Maashorstburgers: <http://bit.ly/2xp6DDR>

Jan-Willem Hermans, voorzitter Vogelwacht Uden

“We hopen dat ook de tapuiten er van gaan profiteren, die kans lijkt me groot”

“In ecologische zin is het goed dat de wisenten er zijn in de Maashorst. Dit jaar hebben we volop grauwe klauwieren gezien. Dat is een typische soort die bij het grasgedrag van wisenten past. De dieren maken zandkuilen, en daar komen allerlei insecten op af, vooral de grotere. En dat is weer de prooi bij uitstek voor de grauwe klauwier. Dus wij zijn blij met de wisent!

We hopen dat ook de tapuiten er van gaan profiteren, die kans lijkt me groot. En met een beetje geluk broedt de duinpieper hier in de toekomst. Die komen hier nu al langs op de voorjaars- en najaarstrek, maar het zou natuurlijk mooi zijn als ze hier kunnen broeden. Kortom, de wisenten zorgen dat het landschap in orde is.”

Han Olff, hoogleraar conservation ecology aan de RU Groningen

“Als grazer hebben wisenten weer een eigen ecologische rol in de natuur vergeleken met andere grazers zoals runderen of paarden”

“Ooit stond Nederland vol met grote grazers, het zijn er nu veel minder dan 100, 200 of 500 jaar geleden. We hebben ze teruggebracht op heideterreinen, zandige gebieden en uiterwaarden met het idee dat het gunstig is voor de biodiversiteit. Grote grazers zijn geen doel op zich, er is altijd goed over nagedacht, ze dragen bij aan de natuurdoelen in het betreffende gebied.

Als grazer hebben ze weer een eigen ecologische rol in de natuur vergeleken met andere grazers zoals runderen of paarden. Zo houden ze erg van zandbaden, en creëren zo open zandplekken. Ook hebben ze een breed dieet van niet alleen gras, maar ook takjes en houtige soorten.

Wisenten zijn bovendien extra interessant. Niet alleen bevorderen ze de biodiversiteit in een gebied, maar ze vormen zelf ook biodiversiteit. Het is namelijk een zwaar bedreigde diersoort waar er nog maar weinig van over zijn. Dus alles wat we kunnen doen om de soort in stand te houden is waardevol. Verder is het natuurlijk een aantrekkelijke soort, mensen zijn blij om ze te zien. We gaan naar Afrika om buffels en zebra's te kijken, maar dat kan nu hier ook. Dat mensen er bang van zijn snap ik wel, maar dat lijkt me een kwestie van gewenning. In de jaren negentig vonden mensen de paarden en hooglanders ook eng, maar daar hoor je nu niemand meer over. De wisenten zijn een toeristische attractie, maar je moet ze natuurlijk wel met respect behandelen.”

William Rückert, Manege Rückert, Zandvoort

“We zeggen altijd dat we op zoek gaan naar de Big Five: wisenten, konikpaarden, herten, hooglanders en shetlandpony's”

“Ik vind die wisenten in het Kraansvlak erg mooi, maar voor mij als manegehouder vormen ze een bedreiging. Elke uitbreiding van het wisentengebied betekent dat ik minder gebied heb voor onze natuurritten. Want waar de wisenten lopen, mag ik niet komen.

Op zich gaan wisenten en paarden best samen, maar dan hebben we bredere ruiterspaden nodig. Dan moeten we de mogelijkheid hebben om uit te wijken als er wisenten op het ruiterspad staan. Maar momenteel zijn sommige ruiterspaden zo smal, met dichte bosschages aan weerskanten, dat ik met een groep van acht ruiters niet kan draaien. Ik heb dat wel voorgelegd aan de boswachters, of de paden niet breder kunnen, maar ze zeggen dat dat niet mag vanwege de natuur. Nou, dan zeg ik: genoeg is genoeg met die wisenten.

Terwijl voor die natuurritten grote grazers fantastisch zijn. We zeggen altijd dat we op zoek gaan naar de Big Five: wisenten, konikpaarden, herten, hooglanders en shetlandpony's. Wat dat betreft zijn de Kennerduinen net een safaripark. Met hooglanders en paarden hebben we overigens geen enkel probleem, die reageren nauwelijks op een groepje ruiters. Maar echt natuurlijk vind ik dat alleen niet, ze zijn allemaal door de mens gebracht. En jammer ook dat ze allemaal binnen hun eigen hekken staan.”

